

Intervju

Razgovarala Sandra Veljković
sandra.veljkovic@vecernji.net

ANDREJ PLENKOVIĆ

Manfred Weber ima tri velika događanja u kampanji – početak je bio u Ateni, zatim skup u Zagrebu i potom onaj završni u Münchenu. **Angela Merkel dolazi na samo jedan skup u inozemstvu, i to naš zagrebački.** To što je Merkel nakon osam godina prvi put u Hrvatskoj u tom svojstvu jako je važna poruka

Pelješkim mostom spajam državni teritorij i ne mogu biti veći suverenist od toga

V

anjskopolitički kalendar Hrvatske nikada nije bio ovako ispunjen – sastanci u Berlinu, Bruxellesu, Varšavi, sastanak inicijative 16+1 s Kinezima u Dubrovniku i europski summit u Sibiuu, dolazak Angele Merkel u Zagreb samo su neki od događaja u posljednjih mjesec dana. O tim temama, o pozicioniranju Hrvatske u odnosu na Bruxelles i ključnim svjetskim državama, o europskim izborima, o mirovinskoj reformi i aferama u Hrvatskoj te o osobnim političkim planovima razgovarali smo s predsjednikom Vlade i HDZ-a Andrejem Plenkovićem.

Usred smo velikog zamaha u vanjskopolitičkim aktivnostima u kojima Hrvatska više nije objekt, već akter i kreator, a tek nam slijedi najvažniji događaj, predsjedanje Vijećem EU u prvoj polovini sljedeće godine. Kako vidite pozicioniranje Hrvatske u EU i šire?

Naša je strategija da jačamo vanjskopolitički položaj Hrvatske. In-

tenzivna dinamika međunarodnih aktivnosti proteklih mjesec dana pokazuje da nas naši partneri uvažavaju. U mandatu ove Vlade imali smo predsjedanje Odborom ministara Vijeća Europe, koje je prošlo izvrsno. Revitalizirali smo Srednjoeuropsku inicijativu, a na sastanak na vrhu Kine i zemalja srednje i istočne Europe u Dubrovniku doveli smo isključivo našim zalaganjem kineskog i još 16 premijera te pokazali globalno otvaranje Hrvatske, uz snažno pozicioniranje u EU i NATO-u. U zadnjih nekoliko dana sudjelovao sam na berlinskom sastanku lidera zemalja jugoistoka Europe i EU koji su organizirali njemačka kancelarka Angela Merkel i francuski predsjednik Emmanuel Macron, a dva dana kasnije bio sam u Varšavi s čelnicima država članicama iz proširenja 2004. te 2007. Snaga Hrvatske u tome je što jedina može povezati upravo te dvije teme – prednosti srednje i istočne Europe, čiji smo mi dio, i očekivanja jugoistoka Europe. Tijekom Europskog tjedna u Bruxellesu sam se sastao s Donaldom Tuskom i Jean-Claudeom Junckerom te razgovarao o daljnjim planovima Hrvatske za Schengen i pripremama za europodručje, a za razliku od naših prošlih susreta, Hrvatska je u međuvremenu uspjela vratiti investicijski kreditni rejting (Standard & Poor's) te izaći iz procedure

prekomjernih makroekonomskih neravnoteža, nastavno i na izlazak iz procedure prekomjernog proračunskog manjka.

U Zagrebu smo glavni pregovarač EU za Brexit Michel Barnier i ja održali dijalog s građanima o budućnosti EU. U četvrtak smo bili u Sibiuu na neformalnom sastanku Europskog vijeća te usvojili Deklaraciju o zajedništvu članica EU te raspravljali o novom strateškom programu EU za 2019. – 2024. Na stranačkoj razini iduće subote spitzenkandidat EPP-a Manfred Weber i njemačka kancelarka Angela Merkel dolaze na veliki predizborni skup HDZ-a u Ciboni u Zagrebu. Ujedno, HDZ će biti domaćin izbornog kongresa Europske pučke stranke u studenome.

Što je s predsjedanjem EU?

Kruna naših europskih aktivnosti bit će prvo predsjedanje Hrvatske Europskom unijom u prvoj polovici 2020., što je prigoda da oblikujemo snažniju, složniju i prema svijetu okrenutu Europsku uniju, koja je spremna nositi se sa svim izazovima. Posebno sam sretan što ćemo u tu svrhu dovršiti projekt Nacionalne sveučilišne knjižnice koji je otvorio predsjednik Tuđman 1995. godine, a korištenjem kapaciteta koji će biti izgrađeni dat ćemo novi sadržaj Zagrebu, i to u hramu hrvatske kulture.

Što znači dolazak Angele Merkel u Zagreb za Hrvatsku, HDZ, ali i EPP? Bila je dugo skeptična prema sistemu spitzenkandidata, nije se do sad pojavljivala u njezovoj kampanji pa se postavljalo pitanje podržava li ga uopće.

Dolazak Webera i Merkel dogovaramo zadnjih nekoliko mjeseci. Oni nisu slučajno odabrali Hrvatsku. To je signal uvažavanja HDZ-a te reformskog i europskog smjera Hrvatske. Angela Merkel podržava Manfreda Webera, a snažno ga podržava i HDZ, kao i cijela Europska pučka stranka. Tri su poruke njezina dolaska. Uz podršku Weberu kao spitzenkandidatu, tu je poruka podrške listi HDZ-a za Europski parlament te odraz poštovanja i ulaganja u njemačko-hrvatske odnose o kojima ćemo razgovarati na sastanku u Vladi, što će biti treći susret s kancelarkom Merkel u protekle dvije i pol godine mandata. Ujedno, to je poruka i da se Hrvatska uspjela pozicionirati u Europskom vijeću. Činjenica da je Merkel nakon osam godina prvi put u Hrvatskoj u tom svojstvu jako je važna poruka. Weber ima tri velika događanja u kampanji – početak je bio u Ateni, zatim skup u Zagrebu i potom završni u Münchenu. Angela Merkel dolazi na samo jedan skup u inozemstvu, i to na HDZ-ov predizborni skup u Zagrebu. Naš program i kandidati, rad u političkoj skupštini i radnim

skupinama, na summitima EPP-a daleko je intenzivniji, dinamičniji i više ga se percipira i uvažava nego što se to ovdje može razumjeti.

Na koji način?

Za usporedbu, kad HDZ osvoji 5 mandata, što je naš cilj, to je kao da je u Njemačkoj dobio 40 i nešto zastupnika od njih ukupno 96. To govori o snazi HDZ-a unutar EPP-a. I zato je taj položaj koji mi imamo vrlo solidan, čvrst i respektabilan.

Specifičan je trenutak, uoči smo izbora za Europski parlament kad postoji realna opasnost da populističke snage, ako se uspiju ujediniti, zaista blokiraju i otežaju neke europske procese. Kako se borite protiv populizma?

Prije svega, HDZ ima najbolji program "Hrvatske za generacije" te kvalitetnu listu dokazanih i kompetentnih ljudi. Kada je riječ o populizmu, inzistiram da se hrvatskim građanima govori istina o europskim temama, potkrijepljena činjenicama i znanjem. Velik broj novih političkih aktera koristi novo komunikacijsko ozračje kako bi ciljano slali dezinformacije, osobito prema mlađem biračkom tijelu. Tri su politička procesa obilježila Europu u posljednjih pet godina: prvo, posljedice izbjegličko-migracijske krize koja je promijenila političku arhitekturu kontinenta i nema članice koja je na to ostala

S predsjednikom Vlade Republike Hrvatske i HDZ-a

BORIS ŠČITAR

Uvjeran sam da će HDZ na izborima za Europski parlament osvojiti 5 mandata. To je cilj od prije pola godine i to je, istaknimo, jedan mandat više nego na prošlim

Priče da razmišljam u dužnostima u EU ili u UN-u? Imam dovoljno posla kao hrvatski premijer i to ostajem do daljnjega

imuna, drugo: Brexit kao eklatantan primjer političke pogreške, i treće podrazumijeva širenje dezinformacija koje utječu na demokratske procese u društvu. To je ogroman problem i test za demokraciju.

Možete li izdvojiti tri najupečatljivije laži ili dezinformacije koje se mogu čuti u hrvatskom političkom i medijskom prostoru?
Ima ih koliko hoćete.

Ali upravo ste rekli da se protiv dezinformacija treba boriti faktima. Zašto ih ne razotkrijete?
Ne želim im davati marketing pred izbore.

U govoru u Bruxellesu ovoga tjedna apostrofirali ste demografsku obnovu kao jedan od izazova za EU. Što mislite o inicijativi iz Hrvatske da se od Europske unije traži odšteta za masovno iseljavanje iz Hrvatske?

To je sjajan stupanj informiranosti i znanja o funkcioniranju Europske unije.

Smatrate li da dezinformacije proizlaze iz neinformiranosti ili da se one plasiraju namjerno?
I jedno i drugo je loše.

U kontekstu Europske pučke

Nastavak na 6. stranici

Intervju

DPA/PIXSELL

stranke, kako se trojac autokrat-skih lidera, poput Viktora Orbána, Aleksandra Vučića i Janeza Janše, uklapa u vaš narativ protiv populizma?

EPP je najveća politička stranka i ima nekoliko struja, od švedskih Moderata do konzervativnijih stranaka u koje se može smjestiti Fidesz. Što se tiče HDZ-a, mislim da je ova linija koju ističem za smjer društva i za HDZ jedina ispravna za dugoročnu dobrobit i Hrvatske i stranke. Pozicioniramo HDZ na desnom centru, tamo gdje ga je smjestio i naš prvi predsjednik dr. Franjo Tuđman i gdje pripada po filozofiji EPP-a. Odluka o suspenziji Fidesza donesena je zajednički i vidjet ćemo kad EPP-ovi stručnjaci, kao i Fideszovi eksperti naprave analizu. Vjerojatno ćemo baš na kongresu EPP-a u Zagrebu donositi konačne odluke. Mislim da je za EPP dobro da Fidesz krene s ispunjavanjem tri elementa koja smo im istaknuli na političkoj skupštini.

Prilično ste dobrohotni prema Orbánu.

Mi smo samo principijelni. Znam koliko je važno da velika stranka ostane najveća. U ovom trenutku zahvaljujući promijenjenim političkim okolnostima u Italiji, Francuskoj i Španjolskoj, trima zemljama koje daju puno zastupnika, EPP neće dobiti 220 mandata koliko smo imali 2014. i onda nije svejedno hoće li dobiti još tih 13-15, koliko ih može donijeti Fidesz iz Mađarske. Ne treba zaboraviti ni da predsjednik Europske komisije mora dobiti većinsko povjerenje u Europskom parlamentu, a to se dobiva rukama zastupnika. Nije isto govori li o Mađarskoj zemlja poput Hrvatske koja s njom graniči, ima povijest odnosa, otvorena pitanja te mora gledati cjelinu odnosa. Puno je lakše govoriti iz dalje perspektive.

Zašto je tako teško građanima predočiti prednosti članstva u EU?

Žao mi je da je sastanak na vrhu u Varšavi prošloga tjedna bio zatvoren za javnost. Premijeri država koje su postale članice 2004. i 2007. objasnili su koliko je članstvo u EU u proteklih 10-15 godina pomoglo gospodarskom razvoju njihovih zemalja. Kao premijer svaka tri mjeseca odlazim u Hrvatski sabor i tumačim što se događa u Europskom vijeću zato što smatram da je to važno za hrvatsku javnost. Kako neki drugi akteri, s manjim predznanjem o europskim temama koriste te rasprave, to je drugo pitanje. Nevezane teme, kontinuirani napadi i difamacije, sve je to

sada postalo dio saborske rasprave. Većina tih aktera u predinternet-sko vrijeme ne bi mogla ni sanjati da bude izabrana. Naša je Vlada napravila goleme iskorake u apsorpciji europskih sredstava koji donose konkretnu i opipljivu korist hrvatskim građanima. Od 9 posto ugovorenih sredstava u listopadu 2016. godine sada smo na 66 posto, a do kraja ove godine bit ćemo na – 85. Ukupno gledajući, iz europskih fondova povukli smo 14,4 milijarde kuna više nego što smo u njega uplatili. Nastavit ćemo učinkovito povlačiti sredstva za razvoj svih krajeva Hrvatske i smanjivanje nejednakosti.

Bi li se iz Brexita mogle izvući neke pozitivne lekcije primjenjive na Hrvatsku?

Nema dobre lekcije iz Brexita. To je loše za Ujedinjeno Kraljevstvo, loše za EU i loše za svijet. Ujedno, to je pokazatelj što se može dogoditi kad profesionalni destruktivci uđu u političku utakmicu i ne prežaju od korištenja lažnih vijesti i dezinformacija o pojedinoj europskoj temi. Gledao sam izbliza negativni francuski referendum 2005. o europskom Ustavu i unatoč tomu što su upravo najviše koristi od EU imali francuski poljoprivrednici i njihov regionalni razvoj, referendum nije prošao. Kasnije se radila analiza internetskih izvora i pokazalo se da se veliki postotak temeljio na netočnim informacijama s weba. Vidio sam to i na nizozemskom referendumu iste godine o istoj temi, kao i na onom otprije dvije godine o ukrajinskom sporazumu o pridruživanju Uniji. Politika EU da se ne miješa u nacionalne referendume koji imaju europsku dimenziju više nije realna.

EU je u pregovorima o Brexitu čvrsto stao uz Irsku. Nije li to važna poruka malim državama?

Taj refleks stajanja uz članicu u od-

nosu na nečlanicu uvijek postoji.

Zašto je onda dojam da je EU više bio uz Sloveniju kad je blokirala Hrvatsku nego sada uz Hrvatsku u odnosu na Srbiju?

Mi se ne ponašamo onako kako je Slovenija postupala prema nama. Iz toga su mnogi u EU naučili lekciju te ne žele situaciju da jedna članica zbog bilateralnog pitanja koje nije vezano za pregovore blokira drugu. Jedno je pitanje principijelnog ispunjavanja zajednički dogovorenih kriterija, a drugo zlo-uporaba multilateralnog konteksta za bilateralni kontekst.

Kako komentirate traženja iz raznih političkih stranaka u Hrvatskoj da se Srbiju jednostavno treba blokirati?

To pokazuje da ti akteri ne znaju puno o međunarodnim odnosima. Prošao sam naš proces pristupanja Europskoj uniji. Sve što je strateški važno za Hrvatsku možemo rješavati na konstruktivan način koji će dovesti do ispunjavanja kriterija i zaštititi naše interese. Tako se to radi. Srbija mora ispuniti kriterije. Oni su precizno napisani i to je dug proces. Što je naše susjedstvo stabilnije, što bolje funkcioniraju, što su gospodarski razvijeniji, što je veća socijalna kohezija, što bolje ispunjavaju kriterije, bit će bolje svima, pa i Hrvatskoj, kao članici Unije i NATO-a, koja ima hrvatsku manjinu u Srbiji i Hrvate kao konstitutivni narod u BiH te koja želi rješavati sva zaostala pitanja iz vremena agresije velikosrpskog Miloševićeva režima. Ako mi kao EU budemo oklijevali i čekali, drugi će akteri to iskoristiti i ući u taj prostor jugoistoka Europe.

Biste li preporučili svojim kolegama koji su malo skeptičniji oko Kine usku suradnju s tom državom?

Kome? Nema nikog tko ne razvi-

ja odnose s Kinom, barem ja ne znam od onih s kojima sjedim za stolom. Ukupna trgovinska razmjena Hrvatske s Kinom je oko milijardu eura godišnje. To je samo jedan dan u godišnjoj trgovini EU s Kinom. Ostala 364 dana popune neke druge zemlje i nitko se ne buni.

Je li onda licemjerno što su, primjerice, iz Njemačke dolazila upozorenja i kritike da se ne treba olako ulaziti u gospodarske odnose s Kinom, upozorenja o prezađuženosti, o kineskom utjecaju, kad su upravo u tu državu Kinezi od 2000. do 2018. uložili 22 milijarde eura?

Svi surađuju, rade i gledaju kako ostvariti svoju korist. Hrvatska je apsolutno razumjela kontekst odnosa EU – Kina. U načelima i područjima u kojima radimo napredak nastojimo postići jednak teren u smislu subvencija, trgovinskih barijera, i svega ostalog što se odnosi na globalnu multilateralnu trgovinu. Istodobno, inicijativa 1 + 16, odnosno 1+17 nakon Dubrovnika, inteligentan je format koji je Kina napravila kako bi pojačala svoju politiku “Jedan pojas jedan put” prema ovom dijelu Europe, i to sam tumačio kolegama na Europskom vijeću. Ja sam kao premijer koji je u samo dvije i pol godine mandata imao šest bila-

Skup u Zagrebu

Angela Merkel podržava Manfreda Webera, podržavam ga i ja, podržava ga cijela Pučka stranka, ističe Plenković

teralnih sastanaka s premijerom Li Keqiangom. To je više nego s premijerima susjednih zemalja. Da nema tog formata, hrvatskom premijerima u ovakvim globalnim odnosima i s našom veličinom trebalo bi 40 godina za toliko susreta. Ako su napravili takav format u kojem oni fokusirano pristupe svakoj od zemalja u multilateralnom i bilateralnom smislu, onda je na nama kao odgovornim političarima zadaća da tu šansu koristimo. Njegov boravak od čak tri i pol dana u Zagrebu i Dubrovniku važna je poruka otvaranja Kine prema Hrvatskoj, što je ova Vlada, za razliku od brojnih prije nas, znala prepoznati i konkretizirati. Sam premijer Li rekao je u Zagrebu da je sada pred Hrvatskom i Kinom dijamantno razdoblje suradnje.

A prvi veliki projekt suradnje Kine i Hrvatske je Pelješki most.

Pelješki most za nas je najvažniji projekt ove financijske perspektive EU. Riječ je o spajanju državnog teritorija, strateškom postignuću koje ostaje zauvijek. Pa ne može se biti veći suverenist od toga! Pelješki most otvorio je i novu dimenziju odnosa s Kinom. Dobili su posao na javnom natječaju jer su imali najbolju ponudu. I njima je taj projekt otvorio gledanje na Hrvatsku na jedan drugi način. Ako premijer Li dođe u Hrvatsku, a ja ga zamolim da razmotri može li China Shipbuilding Industry Corporation (CSIC) doći vidjeti ima li šanse da se eventualno angažiraju oko Uljanika i 3. maja i onda nakon svega 18 dana dođu ti ljudi – to nešto govori. U posjet brodogradilištima doveli smo delegaciju najveće kineske brodograđevne kompanije predvođenju predsjednikom uprave, koja barata imovinom od 62 milijarde dolara i ima 150 tisuća zaposlenih. To govori o nekoj vrsti relacije koje smo uspostavili. Da smo si loši, ne bi došli. Podigli smo temu nizinske pruge, luke Rijeka i niza drugih sporazuma gdje oni vrlo otvoreno kažu: “Znate, mi smo i ranije to čuli od hrvatske strane, ali nismo do ove Vlade imali dojam odgovarajuće ozbiljnosti i konzistentnosti.”

Koliko su potezi u odnosu na Kinu koordinirani s EU?

Sve što radimo u okviru je strategije odnosa EU i Kine, a pritom gledamo kako promovirati tu bilateralnu dimenziju i naše ekonomske interese. To je moja zadaća. Ja sam tu da se brinem o hrvatskom interesu. Nije to a priori “dodite i uzmite što hoćete”, nego vrlo precizno gledamo na koji bismo način imali dodatnu vrijednost od njihova angažmana.

Lani smo imali situaciju da je nekoliko sudionika bilo uhićeno pa zato komemoracija u Bleiburgu treba biti u skladu s austrijskim zakonima

S predsjednikom Vlade Republike Hrvatske i HDZ-a

Politički akteri koji se danas služe napadima i difamacijama u predinternetsko vrijeme ne bi mogli ni sanjati da budu izabrani u Hrvatski sabor

Kako Amerikanci gledaju na suradnju s Kinom?

Amerika ima svoju poziciju, oni gledaju Kinu u globalnim trgovinskim odnosima i pitanjima intelektualnog vlasništva, ali je naša pozicija prema njima vrlo jasna i čvrsta, a ono isto što kažem svojim kolegama u EU kažem i SAD-u.

Pomoćnik američkog državnog tajnika za europska i euroazijska pitanja A. Wess Mitchell u Zagrebu je jasno rekao da ovdje nema mjesta Kini.

Mitchell je sjajan autor knjige o američkoj vanjskoj politici "The Godfather Doctrine", što je parabola filma Kum s američkom vanjskom politikom. Inače, on je u međuvremenu otišao s te pozicije ponovno u akademski svijet. Međutim, pozicija i stavovi SAD-a i EU te pozicija Hrvatske ne moraju nužno biti identični. Mi točno znamo što i kako radimo.

Kakav je odnos sa SAD-om, posebice nakon propasti posla s borbenim zrakoplovima? Jesmo li odnose malo zanemarili nauštrb EU?

Ne. Naprotiv. Imamo dobre odnose sa SAD-om. Mi bismo htjeli dinamizirati odnose s velikim zemljama na primjeren način da se to osjeti u njihovim ulaganjima u Hrvatsku i da riješimo konačno pitanje viznog režima, kao i pitanje dvostrukog oporezivanja. U svim našim komunikacijama ističemo da je to jedan od najvažnijih preduvjeta ubrzanja ekonomskih odnosa Hrvatske i SAD-a. Nama bi to pomoglo jako puno. SAD je angažiran na jugoistoku Europe. Podržali su LNG na Krku, strateški projekt za našu energetske neovisnost. Mislim da je njihova želja da u Hrvatskoj da budu još vidljiviji nego što su danas.

Jesu li točne informacije koje se mogu čuti da ste savjetovali predsjednici da se odgodi Putinov posjet koji se trebao dogoditi ove godine?

Nije točno. To prvi put čujem.

Kakve su šanse Marije Pejčinović Burić u utrci za glavnu tajnicu Vijeća Europe?

Mislim da je potpredsjednica Vlade i ministrica Pejčinović Burić sjajna kandidatkinja za glavnu tajnicu Vijeća Europe. Dosad, osim Catherine Lalumière, ni jedna žena nije bila na toj poziciji niti ju je obnašao netko iz srednje i istočne Europe. Njezin je rezultat u prvom krugu bio izvrstan, a predsjednik EPP-a Joseph Daul i ja potpisali smo pismo kojim pozivamo prijatelje iz obitelji Europske pučke stranke da naši kolege zastupnici podrže njezinu kandidaturu.

Kakve su vaše međunarodne ambicije? Utjecajni portal Politico već vas je označio kao favorita za top dužnosti u EU ili UN-u?

Imam dovoljno posla kao premijer.

Ostajete li premijer do daljnjeg? Da.**Zadnje ankete, primjerice Crobarametar, pokazuju pad rejtinga sa 29,5 na 26,9. Ima li taj pad potpore veze s izbornom listom ili s aferama vezanima uz HDZ i Vladu?**

Što se tiče potpore, uvjeren sam da će HDZ na izborima za Europski parlament osvojiti 5 mandata. To je cilj od prije pola godine i radimo na tome. To je jedan mandat više nego na prošlim izborima. Tada je HDZ s dva koalicijska partnera osvojio 6 mandata, od čega su HDZ-ova bila četiri. Stavljanjem Karla Resslera, potpredsjednika Mladeži EPP-a, mog suradnika u EP-u i Vladi, na prvo mjesto liste poslali smo poruku i mladima. On ima sve kvalitete koje moderan političar desnog centra u Europi mora imati, a lista je sastavljena od kombinacije mladosti i iskustva, s čak 5 žena na prvih 8 mjesta, dakle ljudi koji svojim znanjem mogu činiti razliku u zastupanju hrvatskih interesa u Europskom parlamentu.

Vrlo je upadljivo izostavljanje Davora Stiera i Mire Kovača.

Oni rade svoj posao zastupnika u Hrvatskom saboru.

Kad ćete provesti izbore u HDZ-u? Kad dode vrijeme.**Sljedeće subote, baš kad Merkel bude u Zagrebu, odvijat će se komemoracija u Bleiburgu. Nju****posebice zadnjih godina prate kontroverze u Austriji, crkvene i političke. Razumijete li njihove motive i pozive dijela političara i javnosti na zabranu?**

Lani smo imali situaciju da je nekoliko sudionika komemoracije bilo uhićeno. Hrvatski sabor pokrovitelj je komemoracije i mislim da ona treba biti održana uz dužno poštovanje prema žrtvama te u skladu s austrijskim zakonima. Osuđujemo sve zločine poraća u kojima su stradale brojne nevine hrvatske žrtve u vremenu komunističke Jugoslavije.

Razgovaramo u srijedu 8. svibnja. Na današnji su dan 1945. partizani ušli u Zagreb. Što je za vas taj datum, dan oslobođenja ili dan pada Zagreba, kako ga naziva Bruna Esih?

Te izjave nisu vrijedne komentara. Hrvatska je u Drugom svjetskom ratu bila na pobjedničkoj strani. Obilježili smo kraj Drugog svjetskog rata, Dan pobjede nad fašizmom te Dan Europe. Kao dio ujedinjene i demokratske Europe te članica EU i NATO-a, hrvatsko društvo gradimo na zaštiti ljudskih prava, odbacivanju svakog oblika netolerancije, ekstremizma i diskriminacije te njegovanju kulture sjećanja na sve žrtve totalitarnih režima.

Sindikati skupljaju potpise za referendum protiv mirovinske reforme. Koji su vaši argumenti za ono što se pojednostavljuje predstavljajući kao "rad do 67. godine"?

Važno je da se akteri u našem društvu odrede jesmo li za reforme ili nismo. Ova je Vlada fiskalnom konsolidacijom, odnosno odgovornim upravljanjem javnim financijama i proračunom uspjela izvući Hrvatsku iz procedure prekomjernog proračunskog manjka te prekomjernih makroekonomskih neravnoteža te vratiti zemlji investicijski kreditni rejting (S&P), nakon što je rejting za vrijeme SDP-ove Vlade dvaput bio spušten. Trošimo onoliko koliko uprihodimo, a već drugu godinu zaredom ostvarujemo suficit proračuna koji u Hrvatskoj do sada nije bila uobičajena pojava. Zadnji suficit imali smo 1998. kad je uveden PDV i podignuto

porezno opterećenje. U 2017. imali smo 2,9 milijardi suficita, a lani 750 milijuna kuna unatoč isplaćenim državnim jamstvima za brodogradilišta od ranijih vlada. Istodobno provodimo strukturne reforme, bilo da je riječ o poreznoj reformi, poboljšanju poslovnog okruženja te reformi pravosuđa, obrazovanja, zdravstva te uprave. Napravili smo mirovinsku reformu s tri cilja: da mirovine budu veće, da nema diskriminacije umirovljenika koji su radili isti broj godina isti posao, što bi se po prijašnjim propisima dogodilo te da financijski mirovinski sustav bude održiv, odnosno da ga manje pokrivamo prihodima iz poreza. Promatram inicijativu sindikata. Oni predstavljaju javnosti kao da je ministar Marko Pavić bio taj koji se dosjetio rada do 67 godina. To je samo jedan segment mirovinske reforme koji postoji u zakonu iz vremena Miranda Mršića i SDP-ove Vlade. Tada nitko nije organizirao referendum. Živi se dulje, prosječni radni vijek u Njemačkoj je 37 godina, kod nas je 30. Neće svi raditi do 67, tko je došao na tržište rada s 19 ili 20 godina, radit će kraće. Treba stvari realno pogledati. Ako su reformu dobro ocijenile Svjetska banka, Europska komisija, MMF te svjetske kreditne agencije, onda je to dobro. Ako nismo za reforme, onda to treba i jasno reći. A ne s jedne strane vapiti za reformama, a s druge, kad ih napravite, rušiti ih.

U kojim dokumentima i gdje nalazite objašnjenje za trošenje proračunskog novca za kampanju o mirovinskoj reformi?

Vlada ima odgovornost komunicirati i tumačiti javnosti što radi i kako provodi reforme. Ministar-

stvo rada je u vremenu kad smo pripremali mirovinsku reformu imalo javnu kampanju – prvu, drugu i treću fazu. I Ustavni sud je nakon očitovanja ministra Pavića potvrdio da je u redu provoditi informativnu kampanju. Tko želi organizirati referendum, može. Zadaća Ministarstva je da hrvatskim građanima predstavi bit velike reforme koja se na njih odnosi. Tema mirovinske reforme nije jednostavna i zahtjeva objašnjenje, što Ministarstvo i čini.

U Dubrovniku je srbijanska premijerka Ana Brnabić kazala da je spremna na prvi korak te da će vas pozvati u Beograd. Biste li prihvatili taj poziv?

U okviru priprema za sastanak na vrhu u Zagrebu u svibnju 2020. tijekom predsjedanja Hrvatske Europskom unijom planiram svakako obići sve zemlje u susjedstvu, pa i Srbiju.

Jeste li razgovarali s čelnim ljudima SOA-e o navodnom prisluski kivanju ministra unutarnjih poslova Davora Božinovića? Jeste li u međuvremenu ponovno razgovarali sa svojim zamjenikom Milijanom Brkićem čije se ime spominje u istragama?

Razgovarao sam s ravnateljem SOA-e i ministrom unutarnjih poslova o toj temi. Kao što sam već više puta rekao, očekujem da nadležne institucije do kraja rasvijetle sve okolnosti afere SMS kojom se nastojalo destabilizirati najviše političke i pravosudne dužnosnike. To je ključno radi povjerenja ljudi u institucije. Tu temu otvorili smo i na posljednjem užem Predsjedništvu HDZ-a i zaključili da je na institucijama da utvrde tko je odgovoran za ovu aferu.

Je li vam predsjednica otkrila hoće li se kandidirati za drugi mandat? Ako se bude kandidirala, hoće li je HDZ podržati?

S predsjednicom redovito razgovaram o svim temama i kvalitetno surađujemo u interesu hrvatskih građana. Kad se predsjednica izjasni o kandidaturi, na stranačkim tijelima donijet ćemo formalnu odluku o potpori za drugi mandat. ●

Predsjedništvo HDZ-a zaključilo je da je na institucijama da utvrde tko je odgovoran za aferu SMS kojom se nastojalo destabilizirati najviše dužnosnike